

1. И двинулись из Елима, и пришло всё общество сынов Израилевых в пустыню Син, что между Елимом и между Синаем, в пятнадцатый день второго месяца по выходе их из земли Египетской.

УПО: І рушили вони з Єліму, і вся громада Ізраїлевих синів прибула до пустині Сін, що між Єлімом та між Сінаєм, п'ятнадцятого дня другого місяця по виході їх з єгипетського краю.
KJV: And they took their journey from Elim, and all the congregation of the children of Israel came unto the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departing out of the land of Egypt.

2. И возропало все общество сынов Израилевых на Моисея и Аарона в пустыне,
УПО: І стала ремствувати вся громада Ізраїлевих синів на Мойсея та на Аарона в пустині.
KJV: And the whole congregation of the children of Israel murmured against Moses and Aaron in the wilderness:

3. и сказали им сыны Израилевы: о, если бы мы умерли от руки Господней в земле Египетской, когда мы сидели у котлов с мясом, когда мы ели хлеб досыта! ибо вывели вы нас в эту пустыню, чтобы всё собрание это уморить голодом.
УПО: І говорили їм Ізраїлеві сини: Коли б ми були повмирали від Господньої руки в єгипетським краї, як ми сиділи над горшком м'яса, як ми їли хліба досить! Бо ви вивели нас до цієї пустині, щоб поморити голодом увесь цей збір...
KJV: And the children of Israel said unto them, Would to God we had died by the hand of the LORD in the land of Egypt, when we sat by the flesh pots, and when we did eat bread to the full; for ye have brought us forth into this wilderness, to kill this whole assembly with hunger.

4. И сказал Господь Моисею: вот, Я одождю вам хлеб с неба, и пусть народ выходит и собирает ежедневно, сколько нужно на день, чтобы Мне испытать его, будет ли он поступать по закону Моему, или нет;
УПО: І промовив Господь до Мойсея: Ось Я спускатиму вам дощем хліб із неба, а народ виходитиме й щоденно збиратиме, скільки треба на день, щоб випробувати його, чи буде він ходити в Моему Законі, чи ні.
KJV: Then said the LORD unto Moses, Behold, I will rain bread from heaven for you; and the people shall go out and gather a certain rate every day, that I may prove them, whether they will walk in my law, or no.

5. а в шестой день пусть заготовляют, что принесут, и будет вдвое против того, по сколько собирают в прочие дни.

УПО: А настане шостий день, то приготують, що принесуть, і буде подвійне супроти того, що збирають день-у-день.

KJV: And it shall come to pass, that on the sixth day they shall prepare that which they bring in; and it shall be twice as much as they gather daily.

6. И сказали Моисей и Аарон всему [обществу] сынов Израилевых: вечером узнаете вы, что Господь вывел вас из земли Египетской,

УПО: І сказали Мойсей та Аарон до всіх Ізраїлевих синів: Настане вечір і ви довідаєтеся, що Господь вивів вас із єгипетського краю.

KJV: And Moses and Aaron said unto all the children of Israel, At even, then ye shall know that the LORD hath brought you out from the land of Egypt:

7. и утром увидите славу Господню, ибо услышал Он ропот ваш на Господа: а мы что такое, что ропщете на нас?

УПО: А настане ранок, то побачите славу Господню, бо Він почув ваші ремствування на Господа. А ми що, що ви ремствуєте на нас?

KJV: And in the morning, then ye shall see the glory of the LORD; for that he heareth your murmurings against the LORD: and what are we, that ye murmur against us?

8. И сказал Моисей: [узнаете], когда Господь вечером даст вам мяса в пищу, а утром хлеба досыта, ибо Господь услышал ропот ваш, который вы подняли против Него: а мы что? не на нас ропот ваш, но на Господа.

УПО: І сказав Мойсей: Довідаєтесь, як увечорі Господь дасть вам м'яса на їжу, а рано хліба на насичення, бо почув Господь ремствування ваші, що ви ремствуєте на Нього. А ми що? Не на нас ремствування ваше, а на Господа!

KJV: And Moses said, This shall be, when the LORD shall give you in the evening flesh to eat, and in the morning bread to the full; for that the LORD heareth your murmurings which ye murmur against him: and what are we? your murmurings are not against us, but against the LORD.

9. И сказал Моисей Аарону: скажи всему обществу сынов Израилевых: предстаньте пред лице Господа, ибо Он услышал ропот ваш.

УПО: І сказав Мойсей до Аарона: Скажи всій громаді Ізраїлевих синів: Наблизьтеся перед лице Господа, бо Він почув ваші ремствування!

KJV: And Moses spake unto Aaron, Say unto all the congregation of the children of Israel, Come near before the LORD: for he hath heard your murmurings.

10. И когда говорил Аарон ко всему обществу сынов Израилевых, то они оглянулись к пустыне, и вот, слава Господня явилась в облаке.

УПО: І сталося, коли говорив Аарон до всієї громади Ізраїлевих синів, то обернулися вони до пустині, аж ось слава Господня показалася в хмарі!

KJV: And it came to pass, as Aaron spake unto the whole congregation of the children of Israel, that they looked toward the wilderness, and, behold, the glory of the LORD appeared in the cloud.

11. И сказал Господь Моисею, говоря:

УПО: І промовив Господь до Мойсея, говорячи:

KJV: And the LORD spake unto Moses, saying,

12. Я услышал ропот сынов Израилевых; скажи им: вечером будете есть мясо, а поутру насытитесь хлебом--и узнаете, что Я Господь, Бог ваш.

УПО: Я почув ремствування Ізраїлевих синів. Промовляй до них, кажучи: Під вечір будете їсти м'ясо, а рано насититесь хлібом, і познаєте, що Я Господь, Бог ваш!

KJV: I have heard the murmurings of the children of Israel: speak unto them, saying, At even ye shall eat flesh, and in the morning ye shall be filled with bread; and ye shall know that I am the LORD your God.

13. Вечером налетели перепелы и покрыли стан, а поутру лежала роса около стана;

УПО: І сталося ввечорі, і знялися перепелиці, і покрили табір. А рано була верства роси навколо табору.

KJV: And it came to pass, that at even the quails came up, and covered the camp: and in the morning the dew lay round about the host.

14. роса поднялась, и вот, на поверхности пустыни [нечто] мелкое, круповидное, мелкое, как иней на земле.

УПО: І піднялася верства тієї роси, аж ось на поверхні пустині щось дрібне, вузькувате, дрібне, немов паморозь на землі.

KJV: And when the dew that lay was gone up, behold, upon the face of the wilderness there lay a small round thing, as small as the hoar frost on the ground.

15. И увидели сыны Израилевы и говорили друг другу: что это? Ибо не знали, что это. И Моисей сказал им: это хлеб, который Господь дал вам в пищу;

УПО: І побачили Ізраїлеві сини, та й казали один до одного: Ман гу?, бо не знали, що то.

А Мойсей відказав їм: Це той хліб, що дав вам Господь на їжу.

KJV: And when the children of Israel saw it, they said one to another, It is manna: for they wist not what it was. And Moses said unto them, This is the bread which the LORD hath given you to eat.

16. вот что повелел Господь: собирайте его каждый по столько, сколько ему съест; по гомору на человека, по числу душ, сколько у кого в шатре, собирайте.

УПО: Це те, що про нього Господь наказав: Збирайте з нього кожен у міру їди своєї, гомер на голову, за числом ваших душ: візьміть кожен для того, хто в наметі його.

KJV: This is the thing which the LORD hath commanded, Gather of it every man according to his eating, an omer for every man, according to the number of your persons; take ye every man for them which are in his tents.

17. И сделали так сыны Израилевы и собрали, кто много, кто мало;

УПО: І зробили так Ізраїлеві сини, і назбирали хто більше, а хто менше.

KJV: And the children of Israel did so, and gathered, some more, some less.

18. и меряли гомором, и у того, кто собрал много, не было лишнего, и у того, кто мало, не было недостатка: каждый собрал, сколько ему съест.

УПО: І зміряли вони гомером, і не мав зайвого той, хто зібрав більше, а хто зібрав менше, не мав нестачі, зібрали кожен у міру своєї їди!

KJV: And when they did mete it with an omer, he that gathered much had nothing over, and he that gathered little had no lack; they gathered every man according to his eating.

19. И сказал им Моисей: никто не оставляй сего до утра.

УПО: І сказав до них Мойсей: Нехай ніхто не лишає з нього до ранку!

KJV: And Moses said, Let no man leave of it till the morning.

20. Но не послушали они Моисея, и оставили от сего некоторые до утра, --и завелись черви, и оно воссмердело. И разгневался на них Моисей.

УПО: Та не послушали вони Мойсея, і дехто позоставляли з нього до ранку, а воно зачервивіло, і стало смердюче. І розгнівався на них Мойсей!

KJV: Notwithstanding they hearkened not unto Moses; but some of them left of it until the morning, and it bred worms, and stank: and Moses was wroth with them.

21. И собирали его рано поутру, каждый сколько ему съест; когда же обогрело солнце, оно таяло.

УПО: І збирали його щоранку, кожен у міру своєї їди. А розгрівалося сонце і воно розтавало.

KJV: And they gathered it every morning, every man according to his eating: and when the sun waxed hot, it melted.

22. В шестой же день собрали хлеба вдвое, по два гомора на каждого. И пришли все начальники общества и донесли Моисею.

УПО: І сталося шостого дня, поназбиравали вони хліба подвійно, два гомери на одного. І посходилися всі начальники громади, і розповіли Мойсеєві.

KJV: And it came to pass, that on the sixth day they gathered twice as much bread, two omers for one man: and all the rulers of the congregation came and told Moses.

23. И [он] сказал им: вот что сказал Господь: завтра покой, святая суббота Господня; что надобно печь, пеките, и что надобно варить, варите [сегодня], а что останется, отложите и сберегите до утра.

УПО: А він сказав до них: Це те, що говорив Господь: Повний спокій, субота свята для Господа взавтра. Що будете пекти печіть, а що будете варити варіть, а все позостале покладіть собі на сховок до ранку.

KJV: And he said unto them, This is that which the LORD hath said, To morrow is the rest of the holy sabbath unto the LORD: bake that which ye will bake to day, and seethe that ye will seethe; and that which remaineth over lay up for you to be kept until the morning.

24. И отложили то до утра, как повелел Моисей, и оно не восмердело, и червей не было в нем.

УПО: І поклали його аж до ранку, як Мойсей наказав, і не засмерділось воно, і черви не було в нім.

KJV: And they laid it up till the morning, as Moses bade: and it did not stink, neither was there any worm therein.

25. И сказал Моисей: ешьте его сегодня, ибо сегодня суббота Господня; сегодня не найдете его на поле;

УПО: І сказав Мойсей: Їжте його сьогодні, бо сьогодні субота для Господа. Сьогодні не знайдете його на полі.

KJV: And Moses said, Eat that to day; for to day is a sabbath unto the LORD: to day ye shall not find it in the field.

26. шесть дней собирайте его, а в седьмой день--суббота: не будет его в [этот день].

УПО: Шість день будете збирати його, а дня сьомого субота: не буде в ній того.

KJV: Six days ye shall gather it; but on the seventh day, which is the sabbath, in it there shall be none.

27. [Но некоторые] из народа вышли в седьмой день собирать--и не нашли.

УПО: І сталося сьомого дня, повиходили були з народу збирати, та не знайшли.

KJV: And it came to pass, that there went out some of the people on the seventh day for to gather, and they found none.

28. И сказал Господь Моисею: долго ли будете вы уклоняться от соблюдения заповедей Моих и законов Моих?

УПО: І сказав Господь до Мойсея: Аж доки ви будете відмовлятися виконувати заповіді Мої та закони Мої?

KJV: And the LORD said unto Moses, How long refuse ye to keep my commandments and my laws?

29. смотрите, Господь дал вам субботу, посему Он и дает в шестой день хлеба на два дня: оставайтесь каждый у себя, никто не выходи от места своего в седьмой день.

УПО: Побачте, Господь дав вам суботу, тому Він дає вам шостого дня хліба двох днів.

Сидіть кожен у себе, нехай сьомого дня не виходить ніхто з свого місця!

KJV: See, for that the LORD hath given you the sabbath, therefore he giveth you on the sixth day the bread of two days; abide ye every man in his place, let no man go out of his place on the seventh day.

30. И покоился народ в седьмой день.

УПО: І сьомого дня народ відпочивав.

KJV: So the people rested on the seventh day.

31. И нарек дом Израилев [хлебу] тому имя: манна; она была, как кориандровое семя, белая, вкусом же как лепешка с медом.

УПО: І назвав Ізраїлів дім ім'я тому: манна. Вона була, як коріяндрове насіння, біла, а смак її, як тісто в меду.

KJV: And the house of Israel called the name thereof Manna: and it was like coriander seed, white; and the taste of it was like wafers made with honey.

32. И сказал Моисей: вот что повелел Господь: наполните [манною] гомор для хранения в роды ваши, дабы видели хлеб, которым Я питал вас в пустыне, когда вывел вас из земли Египетской.

УПО: І сказав Мойсей: Оце те, що наказав Господь: Наповни нею гомер на сховок для ваших поколінь, щоб бачили той хліб, яким Я годував вас на пустині, коли Я виводив вас із єгипетського краю.

KJV: And Moses said, This is the thing which the LORD commandeth, Fill an omer of it to be kept for your generations; that they may see the bread wherewith I have fed you in the wilderness, when I brought you forth from the land of Egypt.

33. И сказал Моисей Аарону: возьми один сосуд, и положи в него полный гомор манны, и поставь его пред Господом, для хранения в роды ваши.

УПО: І сказав Мойсей до Аарона: Візьми одну посудину, і поклади туди повний гомер манни, і постав її перед Господнім лицем на сховок для ваших поколінь.

KJV: And Moses said unto Aaron, Take a pot, and put an omer full of manna therein, and lay it up before the LORD, to be kept for your generations.

34. И поставил его Аарон пред ковчегом свидетельства для хранения, как повелел Господь Моисею.

УПО: І як наказав Бог Мойсею, так поставив її Аарон перед ковчегом свідоцтва на сховок.

KJV: As the LORD commanded Moses, so Aaron laid it up before the Testimony, to be kept.

35. Сыны Израилевы ели манну сорок лет, доколе не пришли в землю обитаемую; манну ели они, доколе не пришли к пределам земли Ханаанской.

УПО: А Ізраїлеві сини їли ту манну сорок літ, аж до прибуття їх до краю заселеного, їли манну аж до приходу їх до границі ханаанського Краю.

KJV: And the children of Israel did eat manna forty years, until they came to a land inhabited; they did eat manna, until they came unto the borders of the land of Canaan.

36. А гомор есть десятая часть ефы.

УПО: А гомер він десята частина ефи.

KJV: Now an omer is the tenth part of an ephah.